

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/794/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412216022
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412216022.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa v právnej veci žalobkyne: J. M. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. M., U. XX, štátny občan SR, zastúpená: JUDr. Ing. Mikuláš Práznovszký, CSc., advokát, so sídlom Nové Zámky, Bočná 26, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne: H. Z. J. R., O., bytom Q. M., U. XX, štátny občan SR, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, so sídlom Bratislava, 29. augusta 8, Sociálna poisťovňa, pobočka Nové Zámky, Gy. Széchényiho 10, Nové Zámky, o zaplatenie 1.227,54 eura, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 19. júna 2014 č. k. 9C/191/2012-134, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej **p o t v r d z u j e**.
V časti výroku o náhrade trov konania napadnutý rozsudok **z r u š u j e** a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nové Zámky (súd prvého stupňa) rozsudkom zo dňa 19. júna 2014 č. k. 9C/191/2012-134 (napadnutý rozsudok) zamietol žalobu žalobkyne a žalobkyňu a vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému trovy konania sumu 88,41 eura, do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že žalobkyňa žalobou zo dňa 26.07.2012 sa domáhala zaplatenia sumy 1.227,54 eura s príslušným úrokom z omeškania z jednotlivých čiastkových plnení. Svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 10.03.1999 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 10C/6/99-11 zo dňa 09.02.1999, ktorým bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za trvania manželov a to navrhovateľky a vedľajšieho účastníka, ktorí sú aj v súčasnosti manželmi a dňa 22.06.2011 postupca - zástupca žalobkyne a zároveň vedľajší účastník oznámil žalovanému, že svoju pohľadávku voči nej na starobnom dôchodku vo výške a so splatnosťou podľa osobitného predpisu postúpil v súlade s § 524 Obč. zák. písomnou zmluvou zo dňa 11.03.1999 svojej manželke postupníkovi a zároveň žalobkyňi. Tohto istého dňa, teda 22.06.2011 postupca - zástupca žalobkyne oznámil vyššie uvedenú skutočnosť aj organizovanej zložke žalovaného.

Dňa 12.08.2011 bol postupcovi - zástupcovi žalobkyne doručený list od žalovaného zo dňa 09.08.2011, ktorým okrem iného oznámil, že postupca má mesačný dôchodok vo výške 404,60 Eur, ale od 12.09.2011 žalovaný začne vykonávať zrážky z dôchodku mesačne v sume 81,08 Eur na úhradu vymáhanej pohľadávky v rámci exekúcie č. EX 1880/04 u súdneho exekútora JUDr. Milana Striešku, exekútorský úrad Vrábľe. Doplatok za dobu od 11.05.2011 do 11.09.2011 v sume 1.327,46 Eur poukázal žalovaný poštovým poukazom na výplatu, pričom z doplatku zrazil sumu 304,42 Eur, ktorú použil na čiastočnú úhradu pohľadávky. Dňa 17.08.2011 žalovaná zaplatila postupcovi zástupcovi žalobkyňi doplatok mesačného starobného dôchodku za dobu od 11.05.2011 do 11.09.2011 v sume 1.327,46 Eur postihnutú zrážkou na exekúciu. Dňa 19.08.2011 žalobkyňa zaslala list žalovanému, ktorým vyzvala

žalovaného, aby jej neodkladne najneskôr do 3 dní zaplatil 304,42 Eur a aby jej od 12.09.2011 pravidelne mesačne platil 404,60 Eur.

Žalovaný listom zo dňa 29.09.2011 oznámil zástupcovi žalobkyne, že žalovaný ako platiteľ dôchodku nie je vecne príslušný skúmať oprávnenosť vymáhania pohľadávky, ani kontrolovať správnosť postupu s nariadením exekúcie. Zároveň je povinný v súlade s § 66 Exekučného poriadku vykonávať zrážky z dôchodku ihneď po doručení exekučného príkazu. Z toho dôvodu bol v období od 12.09.2011 do 12.12.2011 zo strany žalovaného vyplácaný zástupcovi žalobkyne starobný dôchodok vo výške 323,52 Eur, postihnutý zrážkami na exekúciu vo výške 81,08 Eur a v období od 12.01.2012 do 12.07.2012 žalovaný vyplatil zástupcovi žalobkyne mesačný dôchodok vo výške 332,45 Eur postihnutý zrážkami na exekúciu vo výške 85,55 Eur. Celkové zrážky za mesiac január až júl 2012 predstavujú 598,50 Eur.

Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 20.09.2012 uviedol, že so žalobou nesúhlasí a navrhuje ju zamietnuť z dôvodu, že s poukazom na ust. § 119 Zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nie je možné nárok na dávku postúpiť. Z tohto dôvodu žalovaný oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 22.06.2011 považoval za právne bezvýznamné. Zástupcovi žalobkyne, jej manželovi, bol od 11.05.2011 priznaný starobný dôchodok v sume 404,60 Eur mesačne. Na základe exekučného príkazu č. EX 1880/04-105 vydaného Exekútorským úradom vo Vrábľoch, súdnym exekútorom JUDr. Milanom Strieškom dňa 17.05.2011, žalovaný zabezpečuje pravidelné zrážky z dôchodku povinného manžela vo výške 81,08 Eur v prospech oprávneného. V súvislosti so zrážkami exekúcie a o neodkladnom zaplatení sumy 304,42 Eur zástupcu žalobkyne, žalovaný mu listom zo dňa 27.09.2011 oznámil, že ako platiteľovi dôchodkových dávok mu neprislúcha skúmať oprávnenosť vymáhania pohľadávok a ani kontrolovať správnosť postupu súdneho exekútora v súvislosti s nariadením exekúcie.

Ďalej súd prvého stupňa uviedol, že rozsudkom zo dňa 20.02.2013 zamietol žalobu žalobkyne, pričom vychádzal z tej skutočnosti, že v zmysle § 119 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, nie je možné nárok na dávku postúpiť na inú osobu. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa dňa 26.03.2013 odvolanie, kde namietala zaujatosť konajúcej sudkyne, aj keď túto skutočnosť v priebehu konania nenamietala. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 5Co/164/2013-81 zo dňa 21.06.2013 zrušil predmetný rozsudok a vylúčil konajúcu sudkyňu Mgr. Vieru Betákovú z prejednávania a rozhodovania vo veci. Následne bolo vytýčené pojednávanie na deň 09.12.2013 konajúcou sudkyňou, na ktoré pojednávanie sa dostavil asi zástupca žalobcu, ktorý sa nevedel identifikovať, pretože nemal u seba doklad totožnosti. Z toho dôvodu namietal podaním zo dňa 10.02.2014 ako aj podaním zo dňa 18.02.2014 zaujatosť konajúcej sudkyne, o tejto námietke však Krajský súd v Nitre nerozhodoval, nakoľko bola vznesená oneskorene, zástupca žalobkyne si ju neuplatnil v lehote 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený, tak ako mu to ukladá ust. § 15a ods. 2 O.s.p.

Zástupkyňa žalovaného poukazovala na ust. § 119 Zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení ako aj na § 37 ods. 2/ Obč. zák., keď namietala, že právny úkon, ktorého predmetom je nemožné plnenie, je neplatným a poukazovala aj na § 39 Obč. zák. na neplatnosť právneho úkonu z dôvodu, že odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom. Podľa názoru žalovaného jediným cieľom tejto žaloby je, aby sa nevykonávali exekučné zrážky z dôchodku vedľajšieho účastníka, ktoré boli nariadené na základe rozhodnutia súdu podľa Exekučného poriadku. Ďalej uviedla, že žalobu žiada zamietnuť aj z toho dôvodu, že nepovažuje žalovaného za pasívne legitimovaného v konaní, pretože žalobkyňa si mala uplatniť nárok v zmysle zák. č. 514/2003, a to náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím štátnej alebo verejnej správy.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že v konaní č. k. 10C/6/1999-11 zo dňa 09.02.1999 bolo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobkyne a jej zástupu ako aj vedľajšieho účastníka zrušené ku dňu 10.03.1999, keby nadobudol právoplatnosť predmetný rozsudok.

Zástupca žalobkyne oznámil žalovanému, že svoju pohľadávku voči žalovanej na svojom starobnom dôchodku vo výške a so splatnosťou podľa osobitného predpisu v súlade s § 524 a nasledujúcich Obč. zákonníka písomnou zmluvou zo dňa 11.03.1999 postúpil na žalobkyňu svoju manželku.

Žalovaný listom zo dňa 09.08.2011 oznámil zástupcovi žalobkyne, že bude vykonávať zrážky z jeho dôchodku, pričom doplatok za dobu od 11.05.2011 do 11.09.2011 v sume 1.327,46 Eur mu poukázal a z doplatku mu žalovaný zrazil sumu 304,42 Eur, ktorú použil na čiastočnú úhradu pohľadávky v exekučnej veci EX 1880/04-105 na základe exekučného príkazu súdneho exekútora JUDr. Milana Striešku. Žalobkyňa výzvou zo dňa 19.08.2011 žiadala od žalovaného neodkladné zaplatenie sumy 304,42 Eur a pravidelné platby vo výške 404,62 Eur od 12.09.2011 mesačne.

Odpoveďou žalovaného zo dňa 23.09.2011 adresovanej zástupcovi žalobkyne bolo preukázané, že žalovaný ako platiteľ dôchodku nie je vecne príslušný skúmať oprávnenosť vymáhania pohľadávky ani kontrolovať správnosť postupu s nariadením exekúcie. Zároveň je povinný v súlade s §

66 EXP vykonať zrážky z dôchodku ihneď po doručení exekučného príkazu, inak sa vystavuje hrozbe podania žaloby zo strany oprávneného.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 08.12.2011 bolo preukázané, že zástupcovi žalobkyne prináleží od 01.01.2012 starobný dôchodok vo výške 418,00 Eur.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 65 ods. 1, § 117 ods. 4, § 119 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, § 844 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že je potrebné predmetnú žalobu zamietnuť, jednak z procesného hľadiska a to z nesprávneho označenia žalovaného, nakoľko podľa označenia v žalobe Sociálna poisťovňa, pobočka Nové Zámky je organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne Ústredia ako právnickej spoločnosti zriadenej zo zákona a kompetencie a pôsobnosť pobočiek sú explicitne uvedené v zákone o sociálnom poistení, a teda žalovaná takto označená nie je vecne pasívne legitimovaná v tomto konaní.

V zmysle ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nie je možné žalobe žalobkyne vyhovieť, pretože podľa § 119 zák. č. 461/2003 Z. z. nie je možné nárok zástupcu žalobkyne na dávku postúpiť, nakoľko zákon o sociálnom poistení je v tomto prípade lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, ktorý všeobecne upravuje právny inštitút postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 a nasledujúce. Dôchodok je možné podľa vyššie citovaného zákona priznať iba tomu, kto má naň nárok, teda v danom prípade na zástupcu žalobkyne a nie je možné takúto dávku postúpiť na inú osobu. Z tohto dôvodu aj nárok na výplatu dôchodku sa výlučne viaže na osobu, ktorej bol dôchodok priznaný Rozhodnutím Sociálnej poisťovne a podľa ďalšieho st. § 117 ods. 4 vyššie citovaného zákona, tento presne definuje, kto je príjemcom dávky, teda v danom prípade dôchodku a je ním poberateľ dôchodku a presne je v tomto ust. uvedené, kto ním môže byť. Z týchto zákonných ustanovení potom jednoznačne vyplýva, že výplata starobného dôchodku je stanovená na vyplácanie dôchodcovi, ktorému bol dôchodok priznaný na základe rozhodnutia. Dávky dôchodku začali byť vyplácané zástupcovi žalobkyne až v roku 2011, keď mu rozhodnutím bol priznaný starobný dôchodok. Žalovaný podľa zákona vykonával zrážky zo starobného dôchodku zástupcu žalobkyne v sume 81,08 Eur, na základe exekučného príkazu exekútorského úradu JUDr. Milana Striešku pod č. EX 1880/04-105 a nemal dôvod skúmať platnosť alebo neplatnosť exekučného príkazu. Žalovaný je povinný v súlade s § 66 Exekučného poriadku vykonať zrážky z dôchodku ihneď po doručení exekučného príkazu, inak sa vystavuje hrozbe podania žaloby zo strany oprávneného. Za nariadenie exekúcie je v plnej miere zodpovedný príslušný súdny exekútor.

Čo sa týka námietok zástupcu žalobkyne, že k postúpeniu pohľadávky prišlo ešte v roku 1999 a zákon o sociálnom poistení bol účinný až od roku 2003, a preto na tento prípad ho nie je možné aplikovať, súd prvého stupňa mal za to, že v tomto prípade sa jednalo o postúpenie pohľadávky, ktorú nebolo možné postúpiť ani podľa platných ustanovení Obč. zák. ani podľa ustanovení zákona o sociálnom poistení, pretože samotný Obč. zák. zakazuje v § 844 postúpenie pohľadávky práva na dôchodok, teda pri rozhodovaní o žalobe žalobkyne nebral do úvahy len samotný zákon o sociálnom poistení, ktorý je lex specialis k Obč. zák., ale v zmysle samotného Obč. zák. ustálil, že zo strany zástupcu žalobkyne išlo o postúpenie takej pohľadávky, ktorej postúpenie je v zmysle § 525 OZ zakázané, teda samotné postúpenie pohľadávky bolo zo zákona neplatné. Keďže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobkyňu, žalobkyňa z takéhoto právneho úkonu nemohla nadobudnúť žiadne práva ani povinnosti a nemohla byť ani aktívne legitimovaná v tomto konaní, preto súd prvého stupňa žalobu v plnom rozsahu zamietol a ďalšími námietkami ohľadne pasívnej legitimácie žalovaného sa z dôvodu hospodárnosti konania už nezaoberal.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní plne úspešnému žalovanému priznal ich náhradu vo výške 88,41 eur, ktorá pozostáva z náhrady cestovného vo výške 28,62 eura za cestu na pojednávanie konané dňa 20.02.2013 z Bratislavy do Nových Zámok a späť, osobným motorovým vozidlom T. R., P. U s priemernou spotrebou 6,5/100 km, celkovo spotrebovalo osobné vozidlo PHL: 20,74 l motorovej nafty, pri počte najazdených km mimo mesta 214 a v meste 27, s tým, že spotreba PHL v meste bola 3,19 l nafty a mimo mesta 17,55 l, z náhrady cestovného vo výške 27,12 eura za cestu na pojednávanie konané dňa 09.12.2013 z Bratislavy do Nových Zámok a späť, osobným motorovým vozidlom T. R., P. U s priemernou spotrebou 6,5/100 km, celkovo spotrebovalo osobné vozidlo PHL: 20,39 l motorovej nafty, pri počte najazdených km mimo mesta 207 a v meste 29, s tým, že spotreba PHL v meste bola 3,42 l nafty a mimo mesta 16,97 l, z náhrady cestovného vo výške 32,67 eura za cestu na pojednávanie konané dňa 19.06.2014 z Bratislavy do Nových Zámok a späť, osobným motorovým vozidlom T. Y., P. U s priemernou spotrebou 6,5/100 km, celkovo spotrebovalo osobné vozidlo PHL: 22,69 l motorovej nafty, pri počte najazdených km mimo mesta 204 a v meste 28, s tým, že spotreba PHL v meste bola 3,72 l nafty a mimo mesta 18,97 l. Keďže v konaní vystupujúci

vedľajší účastník na strane žalobkyne podľa názoru súdu má rovnaké postavenie ako žalobkyňa, súd zaviazal tak žalobkyňu ako aj vedľajšieho účastníka spoločne a nerozdielne k náhrade trov konania. Proti uvedenému rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, žiadala napadnutý rozsudok zrušiť. Uviedla, že žalovaného označila Sociálna poisťovňa, sídlo - 29. augusta 8, Bratislava a zároveň uviedla stále pracovisko Sociálna poisťovňa pobočka Nové Zámky, Gy. Széchényiho 10, Nové Zámky. Uvedenie stáleho pracoviska odporcu nie je na úkor perfektného označenia odporcu. Ak bol súd prvého stupňa toho názoru, že žalovaný je nesprávne označený, mal postupovať podľa § 43 ods. 1 OSP a v prípade ak by nedošlo k oprave a doplneniu žaloby, potom podľa § 43 ods. 2 OSP žalobu odmietnuť a nie zamietnuť. Poukázala na to, že nesprávne označenie žalovaného nezakladá nedostatok pasívnej legitímácie. Ďalej uviedla, že k postúpeniu pohľadávky došlo písomnou zmluvou zo dňa 11.03.1999, v tom čase nebol účinný zákon č. 461/2003 o sociálnom poistení, ale zákon č. 274/1994 Z. z. o sociálnej poisťovni a ten postúpenie pohľadávky na starobnom dôchodku nezakazoval. Aplikáciou zákona č. 461/2003 Z. z. porušil súd všeobecný zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov. Ďalej uviedla, že § 525 ods. 1 OZ hovorí, že postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa. Starobný dôchodok nespĺňa podmienku uvedenú v § 525 ods. 1 OZ slovami „zaniká najneskôr smrťou veriteľa“, preto ani nemôžu nastať dôsledky uvedené v tomto ustanovení, t.j. nemožnosť postúpenia pohľadávky. Dôchodok sa vypláca na základe zákona a nie na základe zmluvy o dôchodku ako predpokladá § 842 OZ, a preto potom § 844 OZ o nemožnosti prevodu práva na dôchodok na iného sa vzťahuje na dôchodok vyplácaný na základe zmluvy. Pokiaľ ide o trovy konania poukázala na to, že žalovaný má v sídle Okresného súdu Nové Zámky svoju organizačnú zložku - pobočku, ktorá zamestnáva právnikov s rovnakým obsahom právnického vzdelania ako zamestnankyňa, ktorá na pojednávanie pricestovala z Bratislavy. Vzhľadom k tomu nejde o účelne vynaložené trovy, ktoré nemôže znášať žalobkyňa. Vytkla súdu prvého stupňa, že náhradu trov z titulu cestovného žiadnym spôsobom právne nezodpovedá. Podľa jej názoru by mal žalovaný nárok na cestovné vo výške cestovného verejným hromadným prostriedkom (§ 74 vyhlášky o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre súdy). Priznanie cestovného motorovým vozidlom súd prvého stupňa neodôvodnil žiadnymi osobitnými okolnosťami.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, uviedol, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil dôkazy a navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie žalobkyne (§ 212 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vo veci samej vecne správny, preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP v uvedenej časti potvrdil. V časti výroku o náhrade trov konania rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Koncepcia ust. § 219 OSP vychádza zo zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa (úplne) správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 157 ods. 2 OSP, ale sa len obmedzí na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Využitie tohto oprávnenia získava takmer charakter povinnosti v prípade, ak účastník v odvolaní, ktorého dôvodmi je odvolací súd viazaný (§ 212 ods. 1), uvedie úvahy, či už vo väzbe na skutkový stav alebo právne posúdenie, s ktorými sa prvostupňový súd nezaoberal. Veľakrát ide o vyjadrenia, ktoré sú už reakciou na závery prvostupňového súdu, preto logicky predstavujú novú argumentačnú bázu. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako nedeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúcu.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP). Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvého stupňa uvedenými v napadnutom

rozsudku ohľadne otázky možnosti postúpenia spornej pohľadávky, na tieto poukazuje ako na správne, a preto ich nebude opakovať (§ 219 ods. 2 OSP).

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uvádza, že v zmysle § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Podľa § 844 Občianskeho zákonníka, právo na dôchodok nemožno previesť na iného. Splatné dávky možno však postúpiť. V prvom rade však odvolací súd bez ohľadu na možnosť či nemožnosť postúpenia konkrétnej pohľadávky poukazuje na to, že postúpiť možno iba existujúcu pohľadávku, teda pohľadávku, ktorá reálne i právne v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky existuje. Pod pohľadávkou veriteľa či už splatnou alebo nesplatnou sa teda rozumie pohľadávka, ktorá nepochybne existuje, jej existencia je podmienkou postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 a § 530 OZ.

V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa a vedľajší účastník uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávky dňa 11.03.1999 v zmysle § 524 a nasl. OZ týkajúcu sa pohľadávky vedľajšieho účastníka (postupcu) voči žalovanému na starobnom dôchodku.

Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 20.09.2012 vyplýva, že vedľajšiemu účastníkovi bol starobný dôchodok priznaný od 11.05.2011.

Z uvedených skutočností je zrejmé, že v čase postúpenia pohľadávky 11.03.1999 predmetná pohľadávka ešte neexistovala, vznikla až dňa 11.05.2011, teda zmluvou o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi vedľajším účastníkom a žalobkyňou týkajúcou sa jeho nároku na starobný dôchodok voči žalovanému, bola postúpená neexistujúca pohľadávka, resp. právo na dôchodok, preto je taká zmluva neplatná. A to bez ohľadu na to, či vôbec bolo možné pohľadávku na starobný dôchodok postúpiť, keďže ide o pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa, teda osoby poberajúcej starobný dôchodok a bez ohľadu na to, že v zmysle § 844 OZ právo na dôchodok nemožno previesť na iného.

Keďže zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná z dôvodu neexistencie pohľadávky, potom je žalovaný nárok nedôvodný a súd prvého stupňa správne žalobu zamietol.

Pokiaľ ide o záver súdu prvého stupňa, že žalovaný bol nesprávne označený, odvolací súd sa s takýmto názorom nestotožňuje. Žalobkyňa v žalobe správne označila žalovaného ako Sociálna poisťovňa Bratislava, pobočka Nové Zámky uviedla iba ako pracovisko v mieste jej bydliska. V zmysle zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení pobočka nemá spôsobilosť byť účastníkom konania okrem vecí patriacich jej do pôsobnosti v zmysle § 178 ods. 1 (napr. rozhodovanie o nemocenských dávkach, o dávke v nezamestnanosti a pod.). Žalovaný Sociálna poisťovňa Bratislava bol v konaní pasívne legitimovaný, označenie, že ide o ústredie nie je potrebné.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v merite veci ako vecne správny v dôvodoch nemožnosti postúpenia neexistujúcej pohľadávky potvrdil.

V časti náhrady trov konania rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil ako nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, pretože súd prvého stupňa sa nevyporiadal s tým, že žalovaného predvolal z pobočky Nové Zámky a na pojednávaní žalovaného zastupovala pracovníčka z Bratislavy a nezdôvodnil z akého dôvodu priznal náhradu trov v časti cestovného za použitie motorového vozidla. Súd prvého stupňa o trovách konania rozhodne opätovne, pričom sa bude zaoberať všetkými dôvodmi uvedenými v odvolaní, zároveň rozhodne aj o trovách odvolacieho konania a nové rozhodnutie zdôvodní v súlade s § 157 ods. 2 OSP.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.